

Rakennusteollisuus

Tilaajayhteistyön kehittämistarpeet ja - mahdollisuudet kiinteistö- ja rakennusalalla

Rakentamisen kiertotalous Lounais-Suomessa 17.2.2021

Pekka Vuorinen

Ympäristö- ja energiajohtaja

Rakennusteollisuus RT

Pekka Vuorinen

- Ympäristö- ja energiajohtaja, dipl.ins.
- **Rakennusteollisuus RT ry**
 - Kestävän rakentaminen ja kiertotalous; horisontaalivastuu ja EU-edunvalvonta
 - FIEC/TEC ympäristöryhmät
 - Vähähiilisyys, ympäristövaikutukset, kiertotalous, vaaralliset aineet, taksonomia
 - FIEC:n edustajana komission taksonomiatyön Platform on Sustainable Finance -ryhmässä
- **Rakennustuoteteollisuus RTT ry**
 - Ympäristöstandardisointi, vaaralliset aineet
 - CEN/TC 350, CEN/TC 351 ja ISO/TC 59
 - CPE (Construction Products Europe)
 - Kiertotalous, ympäristövaikutukset, vaaralliset aineet

Vähähiilisyden tiekartat ja sääntely

Pohjoismaat tavoittelevat vähähiilisen rakentamisen harmonisointia

Ruotsi <ul style="list-style-type: none">• Hiilineutraalius 2040• Rakennusten ilmastotodistukset pakollisia 2022, päästöraajat tulossa 2028	Tanska <ul style="list-style-type: none">• 70% päästövähennys 2030 mennessä• Valtiollinen vihreän rakentamisen sertifikaatti 2022	Suomi <ul style="list-style-type: none">• Hiilineutraalius 2035• Vähähiilisen rakentamisen raja-arvot ennen 2025
Norja <ul style="list-style-type: none">• Hiilineutraalius 2030• Rakentamisen säädökset harkinnassa• Hiililaskenta pakollista julkisissa hankkeissa	Islanti <ul style="list-style-type: none">• Hiilineutraalius 2040• Rakentamisen tavoitteet ja soveltamisaikataulu työn alla	

Ympäristöministeriö
Miljøministeriet
Ministry of the Environment

Hallitusohjelman mukaiset vähähiilisyden tiekartat (TEM 2020) → RT mukana www.rakennusteollisuus.fi/tiekartta

- Kuvaa sektorin päästövähennyspolun

Rakennussektoriin kohdistuvia päästövähennystavoitteita ei ole Suomessa annettu!

- MRL ja vähähiilisyden sääntely ei ole "tiekartta" vähähiilisyteen

MRL-paketti lausuttavaksi 4-5/2021

Vähähiilisyysasetukset:

- arviointimenetelmä: 4-5/2021
- raja-arvot: ei tiedossa

MRL ja vähähiilisyys – sääntelykokonaisuus

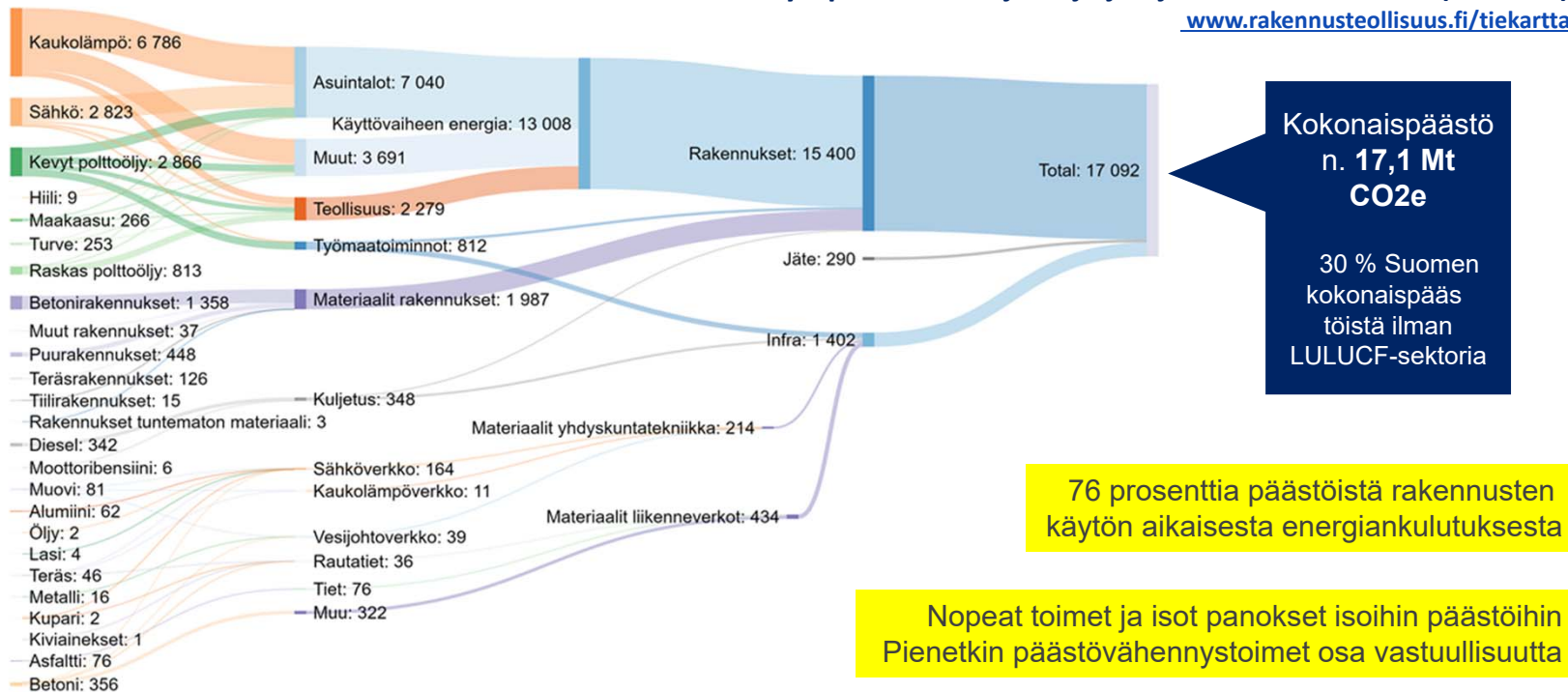
- **Vähähiilisyys** – uusi olennainen tekninen vaatimus MRL:ssä
- Hiilijalanjäljen laskennassa (**ilmastaselvitys**) on käytettävä rakennuksen vähähiilisyyden arviointimenetelmää sekä kansallisen päästötietokannan tietoja tai muuta yleisesti hyväksyttyä yhtenäistä menetelmää käyttäen määritettyjä rakennustuotteen teknisiä ympäristöominaisuustietoja
- Ympäristöministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä rakennuksen ilmastaselvityksen laatimisesta sekä rakennuksen **vähähiilisyyden arviointimenetelmästä ja arvioinnissa käytettävistä tiedoista**
- Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä uuden rakennuksen **hiilijalanjäljen raja-arvoista**
- Uutena määritelmänä **hiilikädenjälki**

RT:n vähähiilisyys tien kartta 2035

– lähtötiedot hiilijalanjäljen hallittuun pienentämiseen

Rakennetun ympäristön hiilijalanjäljen jakautuminen 2017 (kt CO₂e)

www.rakennusteollisuus.fi/tiekartta

Keskeiset tulokset

- **Rakennetussa ympäristössä ja rakentamisessa ollaan vähentämässä päästöjä 66 prosentilla vuoteen 2035 mennessä.**
 - Tunnistettujen teknologiaharppausten avulla voidaan tuolloin päästä jopa 80 prosentin vähennykseen. Vuoteen 2050 on mahdollisuus saavuttaa lähes hiilineutraalius ja vähentää päästöjä 95 prosentilla.
- **Rakennetussa ympäristössä peräti 76 prosenttia päästöistä syntyy rakennusten käytön aikaisesta energiankulutuksesta.**
 - Olemassa olevien rakennusten energiankulutuksen ja päästöjen vähentämisessä mm. energiaremonttien ja lämmitysmuotojen uusimisen avulla on ylivoimaisesti merkittävin päästövähennyspotentiali. Vähäpäästöisen energian vapauttaminen muuhun käyttöön on samalla hiilikädenojennus energiaintensiivisille toimialoille.
- **Rakentamisvaiheen osalta rakennusmateriaalien, kuten sementin ja teräksen valmistuksen teknologiakehityksellä on suuri merkitys.**
- **Toimiala on jo etenemässä vauhdilla. Suurimpien päästövähennysten aikaansaaminen edellyttää määrätietoisia toimia kaikilta osapuolilta, myös julkiselta sektorilta.**
 - Valtion tulee uudistaa alan vähähiilisyysääntelyä johdonmukaisesti ja siten, että vaatimukset ovat toteutettavissa. Kuntien tulee ottaa huomioon maankäyttöratkaisuissaan paitsi rakennusten ja rakenteiden sijoittelusta syntyvät liikenteen päästövaikutukset myös rakennettavuuteen liittyvät rakentamisen lisäpäästövaikutukset. Kaikkien julkisten toimijoiden tulisi alan hankinnoissaan painottaa vähähiilisyyttä materiaali- ja teknologianeutraalisti sekä mahdollisimman ennustettavasti.

Muita havaintoja

- RT:n tiekartta nivoo rakentamisen vähähiilisuuden ja kiertotalouden tavoitteita yhteen
 - Olemassa oleva rakennuskanta ja infra sekä korjausrakentaminen ("tekninen päivitys"), käyttöiän pidentäminen
 - EU-tason puite: EU:n Green Deal, kiertotalousohjelma, EPBD revisiointi, taksonomia
 - Kansallisesti MRL:n kokonaisuudistus ja esimerkiksi kiertotalouden edistämishjelma (VNP)
- **Tiekarttatyöt ovat vasta ensimmäinen "analyysi" nykytilanteesta ja tarvittavista toimenpiteistä; pohja uudennlaiselle avoimemmalle dialogille ja yhteiselle agendalle**
 - Hyödyntäminen ilmasto- ja energiastrategian päivityksessä, ilmastolain päivityksessä jne.
 - Tiekarttojen jalkautumista ja toteutumista hallitaan/ohjataan tiedolla (puutteiden tunnistaminen)
- Isot luvut ja isot vaikuttavuudet vs. pienet luvut ja pienet vaikuttavuudet
 - Ilman vaikuttavien toimenpiteiden jalkautusta ei pystytä etenemään halutulla hiilineutraalisuuspolulla
 - Kaikkea ei tarvitse mitata CO₂:lla, ei etenäkään kiertotaloudessa → vastuullisuus
- Vähähiilinen rakentaminen ≠ vähähiilinen kestävä rakentaminen
 - Vähähiilisyyttä tulee edistää rakentamiseen liittyviä elinkaarilaadun eri tekijöitä vaarantamatta

Lisätietoja

www.rakennusteollisuus.fi/tiekartta

pekka.vuorinen@rakennusteollisuus.fi

